

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrletno 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

O božiču — kedaj in sedaj.

Da je v človeku zla kal ter da iz nje poganja in po gostem tudi požene zel hudobije, to se nam pozna na vseh stranéh. Ne more se reči, da ima človek veselje do hudobije ali nje je toliko na svetu, da res ne vemo, odkod da je je toliko mogoče.

Utajiti je, utajiti hudobije, tega truda se ne loti nihče. Bilo bi pa tudi tako delo zastonj, saj je življenje, kakor leži pred nami, za to priča — taka, da nje glasú ni moči prešlišati. In ta hudobija ni še od dnes ali od včeraj, ne, odkar človek živi, živi že skorej tudi ona.

To je čudno in čudi se ji človek še lahko tem bolj, kar nam je vsako hudo dejanje zoperno. Skorej nehoté nas ga je sram; brž ko ga stori človek, česa bi ne dal rad za to, da bi ga ne bil storil! Nič pa mu ne pomaga; tako djanje ostane, leži mu kakor težek kamen na njegovih vestih. Ali in kdo mu ga odvali z vestih? Sam? — Ne, človek ga stori ali vzeti si ga več ne more. V tem je pomoči treba od drugod, treba je — odrešenika.

V starih časih, v dolgih letih, ki so bila odtekla, predno se je Kristus rodil, bilo je veliko hudobije med ljudmi. Njih izgodovina je je polna. Kdor pozna to izgodovino, pozna tako prav le hudobije, ki so se v njih izgodile, dobrih del, taci, ki bi pokazala človeka v lepši podobi najde le malo, ali kar je v tej izgodovini prijetno, je to, da se vidi skorej iz vseh njenih listov hrepenenje po odrešenju. Stari prerok pravi: „Rosite ga nebesa rosite nam odrešenika!“ ali ta prošnja je ležala tako prav tudi vsem ljudem na jeziku. Vsi, bodi jud, bodi hajd, vsi bi se bili radi iznebili kamena, ki jim je na prsih ležal.

Ko je tedaj prišel odrešenik, v prvi noči so ga sicer izpoznali le ubogi pastirje ter so ga veseli vzprejeli, ali njih veselje bilo je veselo vsega sveta. ▲ njimi bili bi ga vzprejeli

vsi z enakim veseljem, ko bi ga z njimi že bili izpoznali. Za to imamo dokaz v tem, da se je kršč. vera tako hitro širila, tako nobena ne prej ne slej.

Od onih mal pa je preteklo že veliko let in veliko se je ljudi razveselilo odrešenja, vsi, ki so po kršč. veri živeli in umrli. Ali kakor niso one čase ljudje svojega odrešenika mogli izpoznati, tako ga pozneje niso hoteli več izpoznati. Hudobija je še med njimi ostala in tudi potreba odrešenja, toda le-to so jeli zametovati in so se tako več ali manj že vrnili nazaj v hajdovske čase.

In ti so — naši Kršč. vera ima za ljudi odrešenja, deli jim ga v obilni meri ali dobó ga samo ta, ki ga ne zavrže. Kdor pa ne mara kršč. vere, za nj ni odrešenja, on živi in se pogrezuje čedalje huje v svojo hudobijo. Iz nje ga ne izkoplje nobeno blago, nobeno znanje, nobeno veselje. To je hudó.

Sv. cerkev obhaja leto za letom spominj na rojstvo Odrešenika sveta. Pred tem časom so preroki kazali na-nj ter opominjali ljudi, naj bi zaupali va-nj, ki pride — v Odrešenika. Kdor jih je ubogal ter je po tem tudi živel, tak se ni pogubil ter je z večjo ali manjo srečo ono kal, ki je v njem zel hudobije poganjala, dušil ter sre no dotekel čas življenja. Kdor pa ni maral njih nauka, tak se je zadušil v lastni hudobiji.

Ne drugače v naših dnéh. Odrešenika imamo, sv. cerkev deli njegove milosti. Kdor hoče, prejme jih v polni, zadostni meri in ni dvoma, da se teh še poslužuje lepo število ljudi, vsi, čijih imena ne stojé samo v krstnih bukvalah, ampak tudi v bukvalah življenja. O, teh veselje je lepo vsako leto, in o vsakem božiču se jim ponavlja, dokler ne sklenó življenja ter ne gredó na večni božič — v sv. nebesa.

Že smo letos blizu božiču, predno dobodo naši bralci vsi te vrste v roke, obhaja ga že sv. kat. cerkev in radi se pregovarjamo, da ga bodo z njo tudi vsi naši bralci veseli. Prav

jim bo tako in lepo je to kršč. veselje: naj si ga uživajo v polni meri!

Eno željo imamo še pri tem po svoji strani, Kakor mi ne sovražimo nikogar, tako pa nas boli, če vidimo kje kako sovraštvo. Naš božji Odrešenik noče sovraštva, on ne pozna razločka, ki ga dela kri ali jezik. Odrešenik je sveta in torej velja njegova kri za vse ljudi in za vsako ljudstvo.

Hudobija je torej in nekrščansko, ako dela človek tak razloček ter stavi eno ljudstvo nad drugo; še večja hudobija pa je tega, ki tak zaničljiv razloček zagovarja ali pa še koga ščuje na to, da ga dela. Ali prav to se poskuša naše dni bolj, kakor le kedaj, zoper slov. ljudstvo. Na vse pretege dela se na to, da se vkuje ono še trje v težki jarem, ki ga nosi že sto- in stoletja ter da suče slej, kakor prej krvavi bič nad njim trda roka tujca. V tem je treba pomoči — božiča.

Mi smo prepričani, da tudi ta božič pride ter da se kedaj še sname slov. ljudstvu tujcev jarem z utrujenih ramen. Treba pa je, da se na-nj pripravlja ter da ne obupa, ampak ostane zvesto sv. kat. veri in pri svojem lepem jeziku.

Iz porotnega sodišča v Celju.

Čuden je bil prizor v dvorani Celjske c. kr. okrožne sodnije, dne 25. novembra 1886.

Na klopi zatožencev je sedelo šest oseb, namreč vincarji: Jože Maršinjak, vulgo Gutmann, Andrej Mlakar, Jakob Sprah, Boštjan Rodošek in posestnika Jane Cevek in Andrej Sakelšek, vsi iz Haloz doma.

Iz zatožbe poizvemo to-le: Meseca decembra 1885 je umrl v Strajnah Tomaž Danjko, bivši posestnik dveh zemljišč in vinograda za Jablanskem vrhu, bil je udovec, brez otrok in nezakonski sin že preje umrle Uršule Danjko.

Hitro po smrti se je polastila Danjkova nezakonska žlahta dejanske posesti cele zapuščine, ter si je postavila Janeza Ceveka za začasnega oskrbnika.

Sredi prosinca 1886 pa je Andrej Sakelšek prijavil v pismeni vlogi c. kr. Ptujski okrajni sodnji, da je pokojni Tomaž Danjko koncem septembra 1885 napravil pred 4 možmi, to je: Jože Maršinjak, Andrej Mlakar, Jakob Sprah in Boštjan Rodošek, ustmeno oporoko, v kateri je za edinega svojega dediča imenoval Sakelševega sina, gospoda Štefana Sakelšek, sedaj bogoslovca v Celovcu; ter je prosil, naj sodnija da zaslišati te štiri priče. Ti pa so bili poklicani na sodnijo dne 28. prosinca 1886 ter so tam pod prisego povedali:

Rajni Tomaž Sakelšek je nekega dne koncem septembra 1885 bil z Boštjanom Rodošek pri svojem vinogradu, Maršinjak in Sprah sta, vrnivši se iz Ptuja mimo prišla, in pa Andrej

Mlakar, ki je od svoje bližnje hiše prišel po vodo, so bili od Danjkota povabljeni se vsesti k njemu pod staro hruško, in potem je njim vsem povedal, da ima on Sakelšekovega študenta Štefana prav rad, in da hoče, da po njegovi smrti ta Štefan dobi celo njegovo premoženje, kakor leži in stoji, žlahta pa ne dobi nič, ker tudi ni marala za njega, in naj si navzoče priče dobro zapomnijo, kar je zdaj jim povedal.

Zatožba pravi, da je cela ta izpovedba zapriseženih štirih prič bila izmišljena in lažnjiva, ter da sta Janez Cevek in Andrej Sakelšek zapeljala omenjene štiri priče h krivemu pričanju in jih podkupili, zatorej je bilo vseh šest oseb zatoženih zavoljo hudodelstva goljufije, in da je teh šest imelo namen, poškodovati pravega dediča, namreč cesarki erar, za več ko 300 fl.

Predsedoval je pri obravnavi c. kr. svetovalec g. Dr. Galé, zatožbo je zastopal gosp. A. Reiter, c. kr. pravni substitut, vseh 6 zatožencev je zagovarjal Dr. Josip Sernek iz Celja.

Zatožba trdi, da ni mogoče, da bi rajni Tomaž Danjko bil napravil svojo oporoko pred tacimi ljudmi, kakor so ti štirje viničarji, da je baje rajni bil hudosovražen vsem šestim zatožencem, da je imel dobra prijatelja Matevžiča in Oreška, ktera trdita, da bi gotovo nju klical za priče. če bi hotel napraviti oporoko, da je rajni tudi še v zadnjih urah pred smrtjo proti dekli izrekel, da ni res, da bi oporoko napravil na Štefana Sakelšeka, ter da je Andrej Sakelšek s pomočjo Janeza Ceveka podmital ove 4 priče.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Brazde za vodo na njivi in v vrtu.

Brazda dela se za to, da vzprejema to, kar postane preveč vode na njivi, ter jo brž ko brž z nje odpelje. O močnem dežju ali kedar kopni naglo sneg, treba je, da se voda prej ko prej odpravi, predno si naredi sama pot ter tako prereže njivo in ji odnese dobro zemljo.

Da se izgodi pa to, kolikor je moči, dobro, treba je brazde urezati na najnižjih mestih njive. Toda na tem še ni zadosta, ampak treba jih je tako narediti, da teče voda od vseh strani lahko va-nje, njih rob mora tedaj ležati nižje, kakor zemlja okoli njih. Zoper to pravilo se greši po gostem, najraje se napravijo brazde tako, da se njih robi le semtertje prerežejo. Da pa to ni prav, vidi se iz tega, da voda ne išče teh prerez ter si napravi za to pa sama svoje poti.

Ako naj te brazde kaj veljajo, treba jih je z ralom urezati, potem pa jih kaže tudi znotraj ugladiti ter robe potepsti. Tako se zravna

vse doli do dna v brazdi. Le tako bodo brazde koristile, sicer pa je delo zastonj ali mogoče še tudi v škodo.

Kar smo rekli o brazdah, to velja pa tudi za grabne, vse eno ali so globoki ali bolj plitvi. Grabni bi se naj ne trpeli, ako niso dobro narejeni, saj še pritok le bolj ovirajo, kakor pa da bi vode odvažali. Ali če že na to tudi ne gledamo, ti jezovi, kakor se vidijo kraj grabnov, so radi le na škodo, kajti redi se na njih najhuja plevelj in od njih raztrese se je tudi na njivo ali na vrt. Kdo bi pa še ne bil videl na njih luknje pri luknji, ki so si jih miške izvrtale!

Resnica, kedar se dela graben, ne more se vselej ta prst koj odpraviti, toda pozneje pa je mogoče — tedaj, ko je drugo delo že popustilo. Taka prst se lahko vzame za kompost, tu je za-njo mesto, kraj grabna pa je ne kaže pustiti.

Prav sedaj bil bi čas za tako delo in upamo, da se ga naši kmetje ne bodo tvegali.

Sejmovi. Dne 28. dec. v Vitanju. Dne 29. dec. v Stradnu pri Cmureku. Dne 3. jan. 1887 v Bučah in v Mariboru in dne 5. jan. v Lučanah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Čveterno hudodelstvo v Celji.) Kakor naznanjajo razni listi, se je v prav kratkem času v celjski okolici pripetilo čveterno hudodelstvo. V začetku decembra je zavrgla neka nezakonska mati svoje 9 mesecev staro dete pod nek kozolec na Babnem. Dete so zjutraj našli še živo. — Kmalu po tem zločinstvu, — bilo je v praznik brezmadežnega spočetja Device Marije — je nesla neka druga nezakonska mati svoje še le par ur staro dete proti mestu ter ga je vrgla na Bregu za plot. Otrok je v hudi zimi zmrznil, našli so ga drugo jutro mrtvo. — V nedeljo, 12. decembra se je podala celjska lovška družba na lov. V nekem časniku smo brali, da so lovci in med njimi celo kmetje, lovili divjačino po Šmiklavškem hribu, ko so verni kristjani stopali na goro k božji službi. Obhajal se je tamkaj god sv. Miklavža. Med temi lovci je bil tudi nek ptujec iz laške župnije, po imenu Anton Doberšek. V nedeljo večer pride ta ptujec z nekim Mlakarjem iz celjske okolice v gostilno na Polulah k Rezeču. Poprej je popival Doberšek že v neki drugi gostilni in se prepiral z nekim kmečkim sinom iz Polul, s Francetom Zupancem. Pri Rezeču najde Doberšek nekega Janeza Kačiča, oženjenega hlapca iz Ložnice. Ne da bi se bil s tem kedaj pričkal, nameri na njega, ter vstreli. Zadel ga je na sprednji strani pod desno ramo; strelivo je ostalo v prsih, in obleka je začela Kačiču goreti. Toda na vsakega je Doberšek nameril s puško,

kdor je hotel pogasiti goreče oblačilo. Slednjič je zila neka ženska škač vode v Kačiča ter pogasila ogenj. Kačič je ostal takrat še pri življenji. Po tem se pa poda Doberšek proti Mlakarjevemu domu; tam najde poprej omenjenega Zupanca, nameri ter ga ubije pri priči. V petek potem je pa umrl tudi Kačič. Doberšeka so žandarji kmalu prijeli; prejšnja leta je on bil zaprt zaradi nekega hudodelstva. — Cesar-ska postava veleva nedelje posvečevati roko-delcem in delalcem po tovarnah. Kaj ali bi ne kazalo, da se sklene še postava zoper take ljudi, naj si bodo v kmečki robači ali v gospodski suknji, ki nedelje in praznike Gospodove oskrunjajo in krščanskemu ljudstvu dajejo grdo pohujšanje s tem, da ob svetih dnevih, ne da bi v cerkev hodili, divjajo po lovu?

Od Galicije. (70 letnica č. g. župnika.) Na god sv. Miklavža dopolnili so naš župnik, veleč. g. Jožef Matoh 70. leto svoje dobe. Nekateri gg. sosedje bili so se dogovorili, častiljivemu starčku osebno vošiti sreče, da so toliko starost včakali na tako težavni službi, kajti Gališka fara sme se po velikosti prvim faram Celjske dekanije prištevati, čeravno ne šteje 2000 duš. Novo pomrznen sneg bil je edina cesta, ki v Galicijo pelja, popolnoma zaprl, pešpote pa tudi tako skazil, da sta iz so-seščine samo dva mlajša gospoda se zamogla te redke slovesnosti vdeležiti. Nekateri izrazili so po pismu ali po drugem potu svoja srčna čutila. Velika sreča za sivega starčeka, ki že 46. leto v Gospodovem vinogradu „vročino dneva nosijo“, da so letos dobile mladega g. kaplana, ki jih v pretežavni njihovi službi prav krepko podpirajo. Da bi le prav dolgo tukaj ostali! Pa brez g. kaplana 70letni g. župnik niso v stanu te fare oskrbljevati, ker jim njih stara bolezen (šen) vedno v glavo sili, ter jim posluh in spomin vedno bolj in bolj slabi. Se jim pa tudi ni čuditi! Dolgih 22 let kaplanovali so po prav težavnih službah, namreč: v Laporju, Koprivnici, Zibiki, Žitalah in na Paki. Sedaj so že 24. leto (od 1. maja 1863.) župnik v Galiciji, pa poslednja leta, ko je toliko pomanjkanje duhovnikov nastalo, še večkrat brez duh. pomočnika. — Naj bi jim bilo dano dne 4. avgusta l. 1891. še pri krepkem zdravju zapeti zlato sv. mešo! To želijo jim njihovi udani farani, kakor suadje in znanci. Na mnoga leta!

Dodatek. Onih rudokopov, katere je zemlja v Gališkem rudniku letos binčno soboto zasula, doslej še niso odkopali. Ali bodo sploh kedaj do njih prišli, je skoraj že dvomljivo, ker tako počasi stavijo „mašino“, ki bi jih imela na svitlo spraviti. Da bi še le novih rudokopov poleg ne pokopali!

Iz Braslové. (Občinska volitev.) Kakor je zadnji „Sl. Gosp.“ omenil, hočejo v resnici

braslovški „gospodje“ se volitve z največjim naporom udeležiti. Imeli so že v svojem glavnem stanu posvetovanje. Ob enem postavili so tudi kandidatate za občinski odbor. Sliši se, da je tudi nekaj društvenikov podružnice „sv. Cirila in Metoda“ ostalo v njih milosti, akoravno so še to poletje odločno trdili, da se morajo vsi podružničarji iz občinskega odbora pahnuti. Oj, vi ste zvití „gospodje!“ Vedoč, da vam nikakor ne bode mogoče z vsemi svojimi prodreti, postavili ste iz previdnosti nekaj narodnjakov a izpustili odločnejše. Se ve, ti bi vam delali marsikdaj preglavice in tega ne vidite radi, igrati hočete zanaprej prvo violino. Migljaji iz Peggaua morajo se vsekakor izpolniti in ko se dovolj utrdimo, začnemo po časi nemščino kot uradni jezik vpeljavati, kajti tako želi gospod pokrovitelj. Tako modrujete, vendar ako Bog da, se vam ta nakana ne bode spoznala! Narodna probujenost je v naši okolici toliko napredovala, da bode ljudstvo z bistrim svojim očesom hitro previdelo, kje so njega pravi prijatelji. — Vedno trajočí nemir in sovraštvo mej občani mora se kolikor toliko omejiti ter delati na to, da se prijateljsko eden drugemu približamo. K temu je sedaj ugodna prilika in to naj bode glavna naloga novega občinskega odbora. Storilo se bode pa le tedaj, ako se odstranijo glavne zapreke, t. j. vedno podpihujoči in hujskajoči elementi. V to pomozí Bog! —

Iz Medborovnic. (Nesrečno žganje.) Brali ste v „Miru“ o prelepi a zelo redki svečanosti na visoki gori Macen pri Glinjah, ko smo nov zvon potegnili v leseni stolpič lepo zidane kapelice. Vsi, ki smo bili navzoči, še danes čutimo veselje minole slovesnosti Ljudstva je bilo, posebno iz Borovelj, da se je vse trlo. Pa žalibog, da se nekateri ljudje o taki priliki opijanijo, da niso več podobni človeku. Tako se je en hlapec nalil žganja, da je nevedoč obležal in ljudje so ga pa tudi koj pustili ležati. Ko se izbudi, ste bili noč ter megla, misli iti domú, pa pride na skale in pade v brezen, kjer pri priči mrtev obleži. Čez nekaj dni, ko ga le še ni bilo, šli so ga iskat in našli so ga, pa uže — od orlov in drugih roparskih ptic bil je raztrgan!! — Zdaj po zimi bo marsikrat slišati, da je kak pijanec — šnopsar — v mrazu obležal in zmrznil. — Po pravici se sedaj obče toži, da se je žganje že tako razširilo, da je res že skrajni čas misliti na vpeljavo kambe in mošta. Čujte, kaj žganje dela!

Iz Marenberskega okraja. (Okr. zastop pa šulverein.) Naš okrajni zastop je storil nekaj, kar se nam ne zdi postavno, ali vsaj pošteno ni. Zraven drugih obilnih stroškov, ki jih še napravlja nam davkeplačilcem, nalaga nam tudi take, katerih ne moremo in — nočemo nositi. Podaril je namreč za nas

slaboglasnemu nemškemu „šulvereinu“ 20 gld. od denarjev, ki jih plačujemo marsikdaj krvavo težko slovenski kmetje v okrajni zastop. Li ima on pravico, kar meni in tebi nič podariti komu kaj, kar ni na korist okraju, naj sodi kdo drugi, mi rečemo odločno, da davka „šulvereinu“ plačevati ne maramo, in če hočejo gg. odborniki biti udje omenjenega društva in ga podpirati, naj storijo to iz lastnega žepa. — Vi pa, slovenski kmetje, pazite drugikrat koga izvolite v okrajni zastop; kajti da nemški liberalci nimajo srca za slovenskega kmeta, je že vsem davno znano; a da so navrh tudi slabi gospodarji z denarjem, ki ga plačujemo vsi davkeplačilci, ter ga razmetavajo celo v nam sovražen namen, to priča gori omenjeno delo našega okr. zastopa. Pazimo, da bomo drugikrat izvolili meže, ki bojo imeli pamet in srce za nas, ne pa za nam nasprotni velikonemški „šulverein“.

Narodnjak v imenu več drugih.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Njih veličanstvo, svitli cesar je potrdil sklepe delegacij. — Minister za uk in bogočastje izdeluje načrt postave, vsled katere se raztegne poduk po gimnazijah na devet let, realke se pa opusté ter se njeni predmeti, kolikor jih še sedaj ni po gimnazijah, v le-te vzprejmó. Ta misel ni, da se zavrže že koj s kraja. — Po dež. zborih se vrše razprave gladko in dostojno. V českem porazsaja pa sedaj „rojen minister“ Plener s svojimi predlogi za nemščino, sedaj kocasti Knotz z vprašanjem svojim do c. kr. namestnika, čemú ne pusti vlada občinskim zastopom upreti se zoper ukaz ministra Pražaka. No, nevarna ta moža nista vladi. — V štajarskem dež. zboru so sklenili, da se vrt pri Jovanišču proda mestu ter so ob enem dovolili, da ga razdelé na kose in se na njem postavijo nove hiše. Morréjev predlog, naj se sklene postava, po kateri bi posestniki imeli skrbeti za to, da bodo svoje delalce oskrbeli za stara leta, izročili pa so posebnemu odboru v posvetovanje. Ni težko, da človek ugane, kaka da bode osoda tega predloga. Vse ni za vse. — Dež. zbor na Koroškem vzprejel je proračun prihodkov za 43.751, potrebsčin pa za 368.000 gld. Primanjkuje jim po takem mala svota 314.546 gold., dobodo jo iz priklad na ces. davek. Ubogo ljudstvo! — V Inomostu ima dež. zbor novo šolsko postavo v razpravi, toda v obliki, kakor jo vlada predlaga, ne ugaja prav nobeni stranki, konservativcem ne, ker jim daje premalo in liberalcem ne, ker opušča nekaj liberalnih načel gledé nadzorovanja. — Kranjski deželni zbor si napravlja proračun za prihodnje leto, vzprejema se skorej izključljivo točka za točko, kakor jo dež. odbor pred-

laga. Tu in tam oglasi se vendar-le kak nem-čur, ter se ustavlja predlogu ali navadno nima sreče. Poslanec za Postojnsko volilno skupino, dr. H. Dolenc je poslanstvo odložil. „Narodni dom“ utegne kmalu postati resnica, za-nj je nabranih že 58.000 gld. — Potreba večje bolenišnice kaže se čedalje huje v Gorici in sedaj je upanje, da vzame dežela na-se, pozidati jo. Ali bodo pa žleb ali kanal potegnili čez Tržiško polje, to je vprašanje. Over je tudi tam, kakor pri nas na Ptujskem polju in bode težko jih premagati. — Slov. „vrt za otroke“ odpré podružnica sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu, ako Bog da, kmalu po praznikih. Mestni zastop je dobil od ital. kralja knjigo „Div. comœdia“ v dar in je neka drhal, ko je to župan naznanil, strašno upila: „Evviva il ré d'Italia!“ Da je bila drhal najeta, to se vidi, ali po kom? Možje v mestnem zastopu že vedó. — Hrvaški sabor je sklenil svoje zborovanje ali lahko bi tudi rekli: prepiranje, kajti možje so si v njem vedno v laséh, med tem pa dobi madjarska vlada od njih — vse, kar hoče.

Vnanje države. Deputaciji bolgarski ni bila v Berlinu sreča mila, še vseh troje skup niso hoteli vzprejeti gospodje nemšk. ministerstva za zunanje zadeve, ampak le poedini so smeli pred nje. Ruski poročnik pa jih še v Berlinu pogledal ni, na Dunaju so bili vsaj govorili s tamošnjim ruskim poročnikom. Iz Berlina podali so se v Pariz — gledat menda na uro, saj druga ne bodo opravili. Doma pa se vladi godi že precej hudo, kajti sedaj je turški poslanec Gadban effendi jel spletke delati, podobne so čisto Kaulbarsovim. Velešile pa čakajo ter se ne izmenijo za ubogo bolgarsko ljudstvo. Temu bi gotovo ustregle, ko bi mu dale, kogar koli, za kneza. Po miru vsak Bolgar vzdihuje ali težko, da ga še dobedo tako kmalu. — Turčija stoji še zmerom na strani Rusije ter ne mara za svete, ki jih ji daje Anglija. Tudi bode bržkone za Turčijo boljše, če drži s svojim bližnjim sosedom, kakor pa s kramarsko Anglijo. — Rusija jemlje sedaj 500 milijonov na posodo, pravijo, da jih ji treba za vojaške priprave in pa za železnice. Teh stavi na vseh straneh in postavi jih čisto pod vojaško povelje. Vsak delalec in s tem bolj uradnik bode na ruskih železnicah vojak. To je nova misel in diši — po vojski. — V nemškem drž. zboru se ne morejo zjediniti za povišanje vojaštva in je torej vlada poslala poslance že v soboto domov na praznike. Ali se ji bodo oni po teh pa potlej udali? Vlada ima upanje. — Doma Anglija sedaj hudo postopa z Irci, več irskih poslancev je že pozaprla, češ, da ščujó ljudstvo, naj ne odrajuje zakupnin, to pa ji postane lahko nevarno, saj prenapeta struna rada počí. — Španska kraljica-udovica uživa sedaj pri vseh strankah spoštovanje in zaupanje, tudi

republikanci ji dajo mirú. — Italijanski minister za finance se baha, da mu ostane, ako gre vse lepo, še drugo leto kak milijon v kasi; če je to le resnica! Tudi vojni minister je pravil v drž. zboru, da je vojno z vsem preskrbel, česar ji je za vojsko potreba. No, to je pa še brž večje bahanje, kakor je njegovega tovariša. — V Sudanu bode kmalu mir, kajti ostanek Mahdijeve drhali je le je mal, največ, če še šteje kacih 400 mož in še ti so bolj senca, kakor vojaki. — Na jutru v Kitaju, Tonkinu in Košinkini godi se kristijanom sila. Kjer bodi se vzdigne ljudstvo zoper nje ter jim požge hiše ali pa jim odnese, kar dobó pod roke in sreča za nje, če jih pusté še vive.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Konec.)

21. avgusta.

Lepo jutro je, a veselo ni, ker ni sv. meše; rano že smo zopet na železni cesti. Število romarjev se je vedno krčilo. Že v Parayu se jih je kakih štirideset ločilo od nas; šli so Pariza gledat. Nekoliko jih je pojdoč stopilo na Laško, in zopet drugi so se po Švicarski razškopili, da so si pogledali lepote ove dežele. Mi pa smo potrpežljivo sedeli na vozih ter dirjali naprej do Züricha, kamor smo sred večerke dospeli.

Ptica se navoli kletke in popotnik se naveliča zaprtega voza. V Zürichu sem tedaj povrgel tesni voz in železno cesto in sem se preselil na ladjo, in sem se po vodi peljal do mesteca Wädenswyl, kjer se izteka železna cesta, ki drži v starodavni Einsiedeln, sloviti božji pot Marijin. Na ladji smo dihali čisti zrak in lehka sapica na jezeru nas je lepo hladila. Moja pljuča so delala, kakor meh orgelj v farni cerkvi, kedar gospod školnik vse registre odprejo, dokler niso vsega francoskega zraka izpihala ter se napila krepkega zraka švicarskih planin. Zvečer je bilo še toliko časa, da smo se v Wädenswylu v jezeru kopali.

Okoli osmih, ko se je že mračilo, nas zopet naložijo na voze, a danes železni konj ni letel z nami, kakor inda, ker smo se zlo v kreber vozili, ampak sopihal je, kakor bi se bil nalezl najhujše navduhe ter je lepo počasi vozil. Tisuč in tisuč zvezd nas je pozdravljalo iz neba, ko smo dospeli v Einsiedeln.

22. avgusta.

V Einsiedelnu se mi je zdelo, da sem že doma, pa kde še je slovenski svet! Einsiedeln je prelepa ves na planinski ravnici. Einsiedelnčani nočejo biti mestjani, dasiravno so jim neki že to čast ponujali. Cerkev Matere božje je velikanska stavba. Dolga je 288, široka 116 šolajev. Sveta kapelica stoji sred cerkve in je

iz belega in črnega marmorja postavljena. Na pozlačenih meglah plava milostljiva podoba Mater božje, izrezljana iz črnega lesa, z žezlom v roki in s predrago krono na glavi. Škof Konrad iz Kostnic je menil 14. septembra leta 948 kapelico blagosloviti. Pa tisto noč popred sliši nebeško godbo in vidi v kapelici Kristusa samega sv. mešo služiti, pri kateri so mu angelji božji stregli. Škof je tiho djal in nič ni povedal, kar je videl. Ko je pa začel drugi dan kapelico blagoslavljanje, sliši glas, ki mu je branil blagoslavljanje, rekši: Bog sam je kapelico že blagoslovil. — V ti kapelici smo pokleknili in smo se nebeški Materi zahvalili, da nas je tako očevidno varovala na našem dolgem potu.

Katoliški Švicarji so vrli možaki, pravi poštenjaki; nekako težko smo se ločili od njih. Na Francoskem smo bili vajeni debelo plačevati, in tedaj sem tukaj belo gledal, ko je krčmarica povedala jako mali račun.

Ob šestih zvečer smo že bili v Inomostu na Tirolskem. Tukaj je bilo toliko tujcev popotnikov, da v nobeni gostilnici ni bilo več prostora za nas. Nek prijazen Tirolec mi je tedaj najel v privatni hiši posteljo, v kateri sem tako dobro spal, kakor bi cela Tirolska moja bila. V ponedeljek 23. avgusta se priporočim Materi božji od presv. Srca, in potem se napotim črez Brenner proti domu. Ob polnoči dospem v Celovec. Dne 24. avgusta sem tukaj praznoval in počival. Imel sem čast biti gost pri rajnem premil. škofu. Ko se pri njih poslovim, so mi naročili, da jih naj pride njihov sošolec, ki so častni kanonik v naši škofiji na skorem obiskat, ker — so rekli — človek ne vé ne dneva ne ure. In resnično, že za mesec dni smo bili pri njihovem pogrebu v Celovcu. Dne 25. avgusta zvečer me je dež v Maribor pripokal. Gredoč v mesto stopim v cerkvo očetov frančiškanov in zapojem — po tihem — „Te Deum laudamus“, in pred altarjem loudeske Marije pomolim: Česčena si Marija...

Dr. Ivan Križanič,
lourdeski romar.

Še nekaj dodamo iz prijateljskega pisma g. dr. A. M., ki piše v „Slovcu“ št. 195: „Moje pero je prešibko dati izraz onim čutom, ki so mi tukaj srce polnili. Tu ne moreš moliti, ne, le izdihovati in samega svetega veselja — jokati. Pripetilo se mi je, da sem bil v dan skupnega odhoda nekaj belan, tako, da si nisem upal na pot. — zaostal sem sam v Lurdu. Toda ne kesam se in stokrat sem že Boga zahvalil za ovo bolezen. Rayno te dni namreč vršilo se je tako zvano narodno romanje Francosko v Lurd. Pred vsemi drugimi mesti bil je Pariz zastopan. Pripeljali so še seboj okol 1200 bol-

nikov. Tu bi videl gospodo moliti, poklekati, poljubljanje tla, na katerih se je Mati božja prikazala... In bolniki? Pripeljali so se k studecu in eden za drugim neseni so bili ali spremljani v kopelj. Večim je bila bolezen olajšana, nekateri pa so bili popolnoma ozdravljeni, med njimi tudi taki, ki so bili že več let neozdravljivo bolni. Štelo se je v treh dneh okoli 20 večjih očitnih čudežev, ki so tudi od komisije za to sestavljene preiskani bili. Jaz sam sem nekatere z lastnimi očmi videl. Lehko si misliš, kak vtis je to na me naredilo. Le želel sem tudi Tebe pri sebi imeti. Upam pa, da boš še tako srečen, sam se o tem prepričati.

Da, verujemo, trdno verujemo, dragi moj, in goré bomo prenašali!“

Smešnica 51. France: „Kaj bi rekel, Tone, je-li denar premakljivo blago ali pa nepremakljivo?“

Tone: „Hm, pri meni je že premakljivo, kajti, kedar koli ga kaj imam, ne da mi mirú, dokler ga ne pošljem po svetu.“

France: „Res, pri naju že, toda pri mojem strijcu je denar nepremakljivo blago, nobeno mojih pisem jim ga ne gane iz omare.“

Razne stvari.

(Slovenska čitalnica v Mariboru) imela bode občni zbor čitalničnih udov dne 26. decembra 1886 ob 6. uri zvečer. Dnevni red: 1. Volitev novega odbora; 2. domača zabava. Odbor.

(Opominj.) S pošto iz Celja smo dobili te dni 6 gl. kot naročnino za „Sl. Gosp.“, po pomoti pa je ime g. naročnika izostalo. Naj nam torej sedaj svoje ime piše, sicer ne vemo komu jih naj v knjigo pripišemo.

(Dež. zbor.) Č. kr. vojaško poveljništvo namerava odslej vojaške vaje imeti ne več na Ptujskem polju, ampak na Kranjskem doli za Krškim. Poslanec g. Miha Vošnjak pa je vsled tega vprašal c. kr. namestnika, je-li na tem kaj resnice in če je, kako meni vojaštvo poskrbeti, da bode še voznja po Savi mogočna.

(Imenovanje.) Kakor se poroča, postane c. kr. glavar na Ptuju g. Frid. Marek, doslej c. kr. komisar pri okrajnem glavarstvu v Gradcu.

(Na Ponikvo.) O volitvah gredó po navadi valovi višje. Vsaka stranka se poteza za može svoje vrste, nasprotne pa tišči, kar more, doli, da ne morejo kvišku. Dokler to ostane v pravih mejah, ni krivo, krivo pa je, če še po volitvah, ki so bile dobre, med strankami vse eno noče biti mirú. Občina na Ponikvi, pa upamo, da sme svoje sedanje volitve biti vesela. To jim bodi dovolje!

(Za božičnico.) Starišem in gospodarjem, ki čejo otroke ali družino razveseliti s kacicim darilom, priporočamo, naj ne pozabijo izbrati si v to „poštno-hranilnične knjižice“ ali pa vsaj „poštno-hranilnične karte“. V ta namen je treba se samo oglasiti na pošti. Darilo, s katerim učiš človeka varčevati, je primerno tudi sedaj za božičnico.

(Srečna izvolitev.) V Žicah v Šentlenartskem okraju je bil 17. t. m. mladi narodnjak, g. France Bela že v drugo voljen za župana. Tako je prav, poprej so bili ondi dolga leta nemškutarji na vrhu.

(Z Dobrne) se nam 21. dec. piše: Danes med 3. in 4. uro smo imeli burjo, kakor se to godi včasih poleti: bliskalo se je, treskalo, gromelo, med gostim dežjem pa je padala solika ali takozvano „pšeno“.

(Okr. zastop) v Celju še ima večje priklade, kakor ta na Ptuju. Nič manj kakor 25 % terja od drž. davka in to daje 35.028 fl. Stroškov ima 36.830 fl., ali so pa tudi le-ti vsi potrebni in koristni?

(Nesreča.) Na Slemenu je najemnica, Jovana Hojnik, pustila svoje malo dete v skrbi 4letne hčerke ter je odšla na delo. Dekletu pa se je oblačilce na komenu užgalo, po nesreči prime se ogenj še tudi deteta in tako sta oba otroka zgorela. Otrok pač ni puščati samih.

(Koledar za slovenske učitelje) je ravnokar izšel. Poleg druge tvarine, ki jo obsega, bode kaj zanimal šematizem vseh slovenskih narodnih šol po Štajerskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem. O vsaki šoli poizvemo število slovenske dece v odstotkih, učni jezik, stan učiteljskega osebja, plačilni red in pošto. Date so najnovejše in zanesljive. krajevna imena pravilna. Izdajatelj g. Miha Nerat, nadučitelj in Popotnikov urednik v Mariboru, si je pridobil s tem delom veliko zaslugo tudi za to, da se pospešuje toliko potrebna sodružnost med slovenskimi učitelji. Knjižico toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za slovensko šolstvo. Dobi se pri gori imenovanem in stane v platno lično vezana po pošti 1 fl. 25 kr.

(„Rogača“) Pod tem imenom prične sedaj že svoje drugo leto šaljivi list v Ljubljani. Oblika in izlazi še slike tega lista so prikupljive. Dnešnja številka „Sl. G.“ ima eno številko „Rogača“ za prilogo.

(Častno občanstvo.) Obč. odbor na Polzeli je v svoji zadnji seji podelil častno občanstvo g. dr. Osk. Pongratzu, graščaku na Šeneku in Dornavi ter g. K. Trtniku, c. kr. okr. sodniku na Vranskem.

(Obč. zbor.) Šaleška čitalnica ima svoj redni občni zbor v torek dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalničnih prostorijah. Na dnevnem redu je 1. nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev

novoga odbora, oziroma predsednika in podpredsednika, 5. volitev pregledovalcev računov, 6. sprememba pravil § 1 in 7. razni nasveti. Gg. poverjeniki se vabijo, naj se vdeležijo zborovanja ali pa vsaj pred tem poročajo blagajniku o svojem delovanju. Odbor.

(Smrtna kosa.) V samostanu oo. minoritov na Ptuju je dne 21. decembra umrl Blaž Čiček, prej mizar in posestnik v Pivoli Hočke župnije. Mož je bil glava vrle narodne družine in oče g. P. Bonaventura Čičeka, prokuratorja v minoriškem samostanu. Naj počiva v miru!

(Pijančevanje.) V Feldhofu pri Gradcu je blaznica za štaj. deželo. V njej je bilo od leta 1881. do 1885. 1655 oseb, malo manj kakor polovica pa je teh prišlo tje vsled pijančevanja.

Prave sveče

priporočam vlč. duhovščini; pripošljem jej jih do vsake poštno postaje poštne proste in po nizki ceni.

France Gert,
svečar v Mariboru.

1-4

Piccoli-eva esenca za želodec
katero pripravil
G. PICCOLI lekar v **Ljubljani**

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 glđ. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Ta esenca postala je vsled svoje čudodelnosti vsoljno poznato domače zdravilo. Ni ga več na svetu zdravila boljšega za želodecve bolezni kakor je ravno ta esenca. Tisuče in tisuče bolnikov je po njej že okrevalo; da je to sredstvo res neprecenljive vrednosti potrjujejo najučenejši zdravniki in veliko preč. gosp. duhovnikov. Vsakdo, ki je le enkrat že rabil to zdravilno esenco, se je z velikim veseljem prepričal sam, da je ta esenca iz lekarne Piccolijeve pri „ang.“ edino najboljše zdravilo, kolikor se jih je izumilo in jih priporoča.

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani.
Pošljite mi 20 steklenic izvrstne esence za želodec, katero sem z uspehom zapisal za zastarane bolezni v želodcu.

Pri sv. Ani na Horvatskem.

Dr. M. Zellich, zdravnik.

Gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjuje, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v veliko slučajih vspešno rabil, proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Dr. Emil vitez pl. Stiechl.

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitarni poročevalec v Ljubljani. 9-30

1 stekl. 15 kr. Depôts v Mariboru lekar Bančari, v Gradcu Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmied, v Celovcu Thurnwald, v Beljaku Schalz, v Tarvisu Siegel.

Najprikladnejša prazniška darila.

Za odrasčene:

Funtek, Zlatorog

planinska pravljica.

Elegantno vezan z zlatim ob-
rezkom 2 gold.

Gregorčičeve Poezije

vezane 2 gold.

Za mladino: **Odkritje Amerike.**

Spisal **H. Majar.**
Cena 1 gold. 60 kr.

Za deca: **Knjižice s podobami**

vsaka s 6 barvotiskanimi po-
dobami: **Pepelka, Trnjeva**
rožica in Snegulčica
v 4°, vsaka po 50 kr.

Pravljice o Pepelki, Obutem
mačku in o Rudeči kapici

v 8°, vsaka po 25 kr.

Robinzon, Dežela lenuhov
in Pritlikovec

v 16°, vsaka po 15 kr.

Prodajajo se po vseh knjigotržnicah.

Založila

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

3-3

Oznanilo.

Podpisani ima bogato zalogo pra-
vih okajenih **Hollandskih slanikov** in
kupuje tudi **fižol** in druge domače pri-
delke, katere plačuje po najboljših
cenah.

E. Doliner

v Trstu, ulici **Ferriera 323.**

Za večje kmetško gospodarstvo na spodnjem
Stajarju se išče **zanesljiv viničar**, kateri
je v gospodarstvu dobro podučen. Pisma
se naj pošiljajo z naslovom: **F. M. 125**
upravnistvu „Slov. Gosp.“ 2-2

Suha bukova drva

se po nizki ceni oddajo. Kje? To pové uprav-
ništvo „Slov. Gospodarja“ 2-3

Hiša z vrtom

v Slov. Bistrici pri farni cerkvi, katera bi
bila posebno sposobna za vpokojenega duhov-
nika ali rokodelca se prodá. Več pové gosp.

Peter Novak,

oštir v Slov. Bistrici.

2-3

Za božična

in

novoletna darila

priporočam svojo bogato, izbrano zalogo
dragega kamenja, blaga iz zlata, sre-
bra in kitajskega srebra po naj-
nižjih cenah.

Poprave in vsa v mojo stroko spa-
dajoča dela se izvršijo naglo in po ceni.

S spoštovanjem

H. Schön-ov dedič

Vincenc Seiler,

juvelir, zlatar in srebrnar

v gosposkej ulici, hšt. 19

v Mariboru.

2-3

1-3

Začetek obrti.

Usojam si p. n. občinstvu Maribora
in okolice uljudno naznaniti, da sem v
ponedeljek dne **20 decembra t. l.** od-
pri v hiši g. **L. Uebeleisa**, v grajskih
ulicah hšt. 8

prodajam **lečarskih surovin (drogne)**
in kemikalij.

Ker se bodem vselej prizadeval s
svežim, dobrim blagom v surovinskih
in kemično-zdravstvenih pripravah
zadovoljiti svojim spoštovanim prijemu-
kom, priporočam čisto posebno **Malaga,**
cognac, ruski čaj itd. najfinejše vrste
po najnižjih cenah.

S spoštovanjem

Edvard Rauscher,

droguerist in dipl. lekar.

